

Statsråden

Bodø kommune
Postboks 319
8001 BODØ

Deres ref

Vår ref
200801899-/CBS

Dato

Bodø kommune - Reguleringsendring og bebyggelsesplan for Saltstraumen sjøhus og båthavn

Det vises til oversendelser fra Bodø kommune datert 03.07.2008, 08.09.2008 og 07.10.2008.

Saken gjelder klage på Bodø kommunestyres vedtak av 24.04.2008, Reguleringsendring samt bebyggelsesplan for Saltstraumen sjøhus og båthavn, sak PS08/54. Det er fremsatt klage etter plan- og bygningsloven § 15 og lovlighetsklage etter kommuneloven § 59.

Miljøverndepartementet omgjør Bodø kommunes vedtak av 24.04.2008 om godkjenning av Reguleringsendring og bebyggelsesplan for Saltstraumen sjøhus og båthavn. Klagen tas dermed til følge.

Miljøverndepartementet finner også at det er grunnlag for å oppheve Flatereguleringsplan for Saltstraumen sjøhus og båthavn av 15.02.2001 og bebyggelsesplan vedtatt 25.03.2003, fordi planene er i strid med nasjonale interesser knyttet til vern av strandsonen. Bodø kommune bes om å uttale seg til dette.

Sakens bakgrunn

Miljøverndepartementet forutsetter at partene er kjent med sakens historikk og vil derfor kun gjengi noen hovedpunkter.

Bodø kommune vedtok den 15.02.2001 Flatereguleringsplan for Saltstraumen sjøhus og

båthavn. I Kommunedelplan for Saltstraumen av 12.06.2003 fremgår det at reguleringsplanen fortsatt skal gjelde.

Bebyggelsesplan for området ble vedtatt 25.03.2003. Høsten 2005 ble det imidlertid klart at reguleringen kom i konflikt med statlig sikrede arealer forvaltet av Direktoratet for naturforvaltning. Det ble i denne forbindelse forhandlet frem en løsning som innebar flytting av moloen lenger øst og endring av hovedatkomst og felles parkering. DN ønsket også å redusere aktiviteten på molo og foreslo relokalisering av fiskeriformål/felleskai/båtslipp lenger øst, samt at trafikk på moloen begrenses med oppsett av bom.

På bakgrunn av ovennevnte ble det utarbeidet et endringsforslag, som lå ute til offentlig ettersyn i perioden 12.05.07 – 11.06.07. I forslaget ble opprinnelige arealer for fiskeriformål, felleskai, båtslipp og fritidsbebyggelse på molo tatt ut. Videre ble det avsatt areal for offentlig kai, areal for fellesparkering, servicebygg, båtutslipp, og et boligområde i tilknytning til atkomsten. Forslaget åpnet for 124 stk båthus fordelt på 62 bygg, 200 båtplasser og 224 parkeringsplasser.

I brev av 14.04.2008 anbefalte Fylkesmannen i Nordland at Knaplundsbukta ble innlemmet i et vedtak om bygge- og deleforbud til det foreligger en nærmere utredning av naturvern- og friluftsinnteressene i Saltstraumen. Fylkesmannen anmodet derfor kommunen om å vurdere ikke å godkjenne reguleringsendringen, slik at Knaplundsbukta kan inngå som en del av en helhetlig kommunedelplan for Saltstraumenområdet.

Bodø bystyre vedtok den 24.04.2008 Reguleringsendring samt bebyggelsesplan for Saltstraumen sjøhus og båthavn, sak PS08/54. Planen åpner for inntil 80 boenheter for fritidsbebyggelse i strandsonen. I kommunens saksfremstilling datert 23.04.2008 kommenteres fylkesmannens brev av 14.04.2008. Det vises til at innspillet ikke har juridiske konsekvenser, og at det vil være opp til bystyret å ta stilling til vektleggingen av dette.

Vedtaket av 24.04.2008 er påklaget av Norges Miljøvernforbund, Forum for Natur og Friluftsliv i Nordland, aksjonsgruppen *"Saltstraumen for alle"* og Naturvernforbundet i Nordland. Det er også fremmet krav om lovlighetskontroll etter kommunelovens § 59 fra Kirsten Hasvoll (SV), Ingrid Lien (Sp) og Andreas Tymi Gabrielsen (Rødt).

Miljøverndepartementet besluttet den 22.05.2008 å overta klagebehandlingen i denne saken. Bakgrunnen for dette var blant annet fylkesmannens rolle tidligere i planprosessen.

Bodø kommune har i sine oversendelser til departementet kommentert klagen. Klagen fra aksjonsgruppen *"Saltstraumen for alle"* er avvist på grunn av manglende rettslig klageinteresse. Avvisningen er ikke påklaget til departementet. Hva gjelder de

øvrige klagen mener kommunen at det ikke er fremkommet momenter som tilsier en endring av vedtaket av 24.04.2008. Lovlighetsklagen ble oversendt Miljøverndepartementet den 03.07.2008, og klagen er gitt oppsettende virkning. Klagen etter plan- og bygningsloven ble oversendt henholdsvis 08.09.2008 og 07.10.2008.

Bodø kommune vedtok 02.09.08 bygge- og deleforbud for deler av Saltstraumen i påvente av ny kommunedelplan for Saltstraumen. Knaplundsbukta er unntatt fra dette bygge- og deleforbudet.

Møte og befaring ble avholdt 30.09.2008, med representanter fra Bodø kommune, klagerne og Miljøverndepartementet.

Miljøverndepartementets vurdering

Miljøverndepartementets klagebehandling innebærer full prøving av alle sider av saken, jf. plan- og bygningsloven (pbl.) § 15 og forvaltningsloven (fvl.) § 34. Videre kan departementet av eget tiltak oppheve reguleringsplan som er sluttbehandlet i kommunen dersom planen strider mot nasjonale interesser, jf. pbl. § 27-2 nr 3 andre ledd.

Klagene gjelder Bodø kommunes vedtak av 24.04.2008, Reguleringsendring og bebyggelsesplan for Saltstraumen sjøhus og båthavn. Klagene må vurderes i forhold til Flatereguleringsplan for Saltstraumen sjøhus og båthavn av 15.02.2001 og bebyggelsesplan vedtatt 25.03.2003.

Klageanførselene er i stor grad sammenfallende og gjelder forholdet til nasjonal strandsonopolitikk, sviktende beslutningsgrunnlag og manglende utredninger, midlertidige retningslinjer for Marin verneplan og behovet for en helhetlig planlegging i Saltstraumen.

Det foreligger tydelige nasjonale føringer om vern av strandsonen. I gjeldende plan- og bygningslov § 17-2 er det et generelt byggeforbud i 100-metersbeltet langs sjøen. Selv om forbudet ikke gjelder for områder som omfattes av reguleringsplan, er det ment å gjelde som en retningslinje for planleggingen. Miljøverndepartementet viser til St.meld. nr. 26 (2006-2007) *Regjeringens miljøpolitikk og rikets miljøtilstand*. Det fremheves her som en viktig arealpolitisk føring at strandsonen skal bevares som et natur- og friluftsområde tilgjengelig for alle. Gjennom planleggingen skal kystsonen og strandarealene forvaltes langsiktig og helhetlig ut fra lokale forhold og nasjonale hensyn. Det skal generelt være en streng praksis ved behandling både av plansaker og dispensasjoner.

Videre gir i ny plandel i plan- og bygningsloven et klart signal til kommunene om en strengere praksis for bygging nær sjøen.

Miljøverndepartementet mener at Saltstraumen er et unikt natur- og kulturområde, og at Knaplundsbukta er viktig for friluftslivet og landskapet. Det meste av planområdet ligger innenfor 100-metersbeltet langs sjøen, og området er i hovedsak urørt natur uten bygg eller andre inngrep. En utbygging som det legges opp til i dette tilfellet anses derfor å være i strid med det skjerpede nasjonale målet om å unngå bygging i 100-metersbeltet langs sjøen.

Departementet påpeker viktigheten av en overordnet, bevisst og langsiktig planlegging for å oppnå en bærekraftig forvaltning av landets arealressurser og skape gode fysiske omgivelser. I gjeldende kommunedelplan for Saltstraumen av 16.01.2003 er Knaplundsbukta vist med skravur og tilhørende bestemmelse om at gjeldende reguleringsplan skal gjelde. Planutvalget i Bodø kommune vedtok den 08.04.2008 oppstart av arbeid med rullering av gjeldende kommunedelplan for Saltstraumen. I forlengelsen av dette arbeidet vedtok kommunen midlertidig bygge- og deleforbud for deler av Saltstraumen den 02.09.2008, men Knaplundsbukta er unntatt fra dette. Knaplundsbukta inngår for øvrig i et større område som vurderes vernet i forbindelse med Marin verneplan for Saltstraumen. Området er således underlagt midlertidige retningslinjer for forvaltning av områder som vurderes som aktuelle for marint vern, jf. Miljøverndepartementets brev av 07.04.2005 under "Generelle retningslinjer for fagmyndighetenes behandling."

På bakgrunn av ovennevnte anmodes Bodø kommune om å innlemme Knaplundsbukta i det midlertidige bygge- og deleforbudet og arbeidet med ny kommunedelplan for Saltstraumen.

Miljøverndepartementet finner at det foreligger slike nasjonale interesser i saken knyttet til vern av strandsonen at en utbygging i Knaplundsbukta ikke kan godkjennes.

Klageanførslene vedrørende det materielle innholdet av Bodø kommunes vedtak av 24.04.2008 har etter dette ført frem, jf. plan- og bygningsloven § 15. Reguleringsendring samt bebyggelsesplan for Saltstraumen sjøhus og båthavn godkjennes ikke.

Miljøverndepartementet finner ikke grunn til å gå nærmere inn på klagernes øvrige anførsler. Departementet finner det heller ikke hensiktsmessig å foreta noen lovlighetskontroll etter kommuneloven § 59.

Departementet finner videre at det er grunnlag for å oppheve Flatereguleringsplan for Saltstraumen sjøhus og båthavn av 15.02.2001 og bebyggelsesplan av 25.03.2003, idet planene anses å være i strid med nasjonale interesser. Etter plan- og bygningsloven § 27-2 nr. 3 andre ledd kan departementet av eget tiltak oppheve en reguleringsplan som er i strid med nasjonale interesser, men kommunen skal gis anledning til å uttale seg før slikt vedtak treffes.

Vedtak

Miljøverndepartementet omgjør Bodø bystyres vedtak av 24.04.2008, jf. plan- og bygningsloven § 15. Reguleringsendring og bebyggelsesplan for Saltstraumen sjøhus og båthavn godkjennes ikke.

Klagene har etter dette ført frem. Klagesaken er dermed endelig avgjort.

Anmodning om uttalelse

Miljøverndepartementet finner at Flatereguleringsplan for Saltstraumen sjøhus og båthavn av 15.02.2001 og bebyggelsesplan vedtatt 25.03.2003 er i strid med nasjonale interesser, jf. plan- og bygningsloven § 27-2 nr. 3 andre ledd. Kommunen bes om å avgi uttalelse til departementets forslag om oppheving av planene så raskt som mulig, og seinest innen 4 uker.

Med hilsen

Erik Solheim

Kopi:

Fylkesmannen i Nordland

Norges Miljøvernforbund, Pb 593, 5806 Bergen

Folkeaksjonen Saltstraumen for alle v/Ole-Peer Gullhav, Furulia 19, 8050 Tverlandet

Forum for Natur og Friluftsliv avdeling Nordland, Storgata 39, 8200 Fauske

Naturvernforbundet i Nordland, Pb 1447, 8602 Mo i Rana

Bodø bystyre, Kirsten Hasvoll, Ingrid Lien og Andreas Tymi Gabrielsen